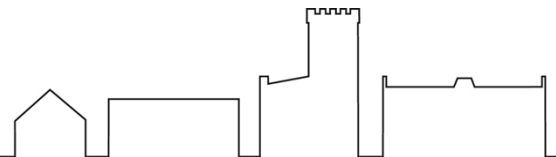

Bilaga: Uppföljning verksamhetsplan 2022

Kultur- och fritidsnämnd

2023-01-23

Innehållsförteckning

Nämndens utvecklingsområden	3
Mål	3
Hög attraktivitet	3
Stark utveckling	8

Nämndens utvecklingsområden

Kultur- och fritidsnämnden såg inför år 2020 att det fanns tre betydelsefulla utvecklingsområden av långsiktig karaktär:

... att främja ungdomars hälsa och välmående

Kommunens ungdomar är mycket aktiva på sin fritid och skolresultaten ligger i topp i riket. Samtidigt visar statistik på en ökad psykisk ohälsa hos ungdomarna samt en hög konsumtion av droger.

... att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre

Kommunens äldre invånare uppnår allt högre ålder. För ett fortsatt aktivt och självständigt liv behövs fler ”friskår”. En allmän trend i samhället med ökad isolering och ofrivillig ensamhet måste motverkas.

... att utveckla kultur- och fritidspolitiskt program

Större knapphet om ekonomiska resurser ökar betydelsen av att göra prioriteringar utifrån en tydlig grund samt värna långsiktighet.

Ovanstående tre utvecklingsområden har sedan 2020 inneburit ett fokuserat arbete på att utveckla arbetssätt och aktiviteter som innebär att:

- Möta ungdomar i de sammanhang de befinner sig.
- Skapa attraktiva mötestillfällen för unga i dialog med unga.
- Främja barn och ungas idrottande genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer.
- Utveckla kulturskolan i dialog med unga för ökade inslag av social samverkan.
- Möta äldre i de sammanhang de befinner sig.
- Främja aktiviteter och möten över generationsgränserna.
- Främja äldres idrottande genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer.
- Säkerställa en inriktning för kultur och fritid som möter medborgarnas efterfrågan.

Flertalet av planerade aktiviteter har genomförts under 2020 och 2021. Nämndens verksamhetsplan för 2022 fokuserar huvudsakligen på information och synliggörande av de kultur- och fritidsmöjligheter som finns inom kommunen samt hur nyttjande och intresse för dessa kan följas upp.

Målet att utveckla ett kultur- och fritidspolitiskt program har resulterat i att nämnden antagit en kultur- och fritidsplan att gälla för perioden 2022 - 2026. Planen stöttar kommunens samtliga fem strategiområden och kopplar även till kommunens ungdomsstrategi, miljö- och klimatprogram samt Agenda 2030. Nämndens mål fokuserar på två strategiområden där man önskar uppnå förflyttning; hög attraktivitet och stark utveckling.

Mål

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja ungdomars hälsa och välmående

Målet har för 2021 bedömts som uppfyllt inom ramen för kultur- och fritidsnämndens målstyrning, men fortsätter som en del av ordinarie verksamhet samt den kommunövergripande strategin för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga.

Barn- och ungdomsstrategins uppdrag är att effektivisera det förvaltningsövergripande arbetet inom de fyra målområdena. Speciellt fokus för strategin är att stärka samverkan och att bedriva proaktivt arbete.

A Barn- och unga ska ha förutsättningar till en god hälsa och positiv framtidstro

Frågeställning: Hur mår ungdomar i Danderyds kommun? Hur kan kommunen minska psykisk ohälsa/stärka psykisk hälsa bland ungdomar? Vilka områden/insatser bör kommunen särskilt jobba med? Hur kan kommunen bättre nyttja enkäter?

- Danderyds kommun har tillsammans med Täby, Vaxholm och Vallentuna ett samarbete med Länsstyrelsen Stockholm och Karolinska institutet (KI) för att få en fördjupad uppföljning av svaren i Stockholmsenkäten. Kommunerna vill öka förståelsen kring de oroande resultat som berör psykisk ohälsa. Uppdraget till KI innefattar kartläggning med datainsamling, analyser av data, rapportering samt förslag på konkreta förebyggande och främjande åtgärder. Studiens initiala resultat påvisar ny och förstärkt evidens om vilka skyddsfaktorer som kan driva hälsa för ungdomar.
- 31 maj presenterades de fyra kommunernas resultat i en livesändning via teams. Studien påvisade att om de skyddande egenskaperna som skolmiljö, relation till föräldrar och kompisrelationer/fritid kan stärkas talar mycket för att detta påtagligt skulle bidra till ökad hälsa. Studien visade även hur man kan arbeta med föräldrar, skola och kompisrelationer för att öka ungdomarnas hälsa. Ungt fokus har även tagit fram en folder "Fyrklövern" som är en populärversion av rapporten.
- Under hösten har en fördjupad analys av resultatet genomförts som påvisar att kommunen behöver ta ett helhetsgrepp i frågan genom att utforma en tydlig strategi- och handlingsplan för hur arbetet ska bedrivas i kommunen. Det gäller att arbeta systematiskt för att identifiera behovet av olika typer av på olika preventionsnivåer med olika aktörer. I detta arbete måste flera av kommunens förvaltningar samverka.

B Ungas användning av alkohol och droger ska kraftfullt minska

- Ungt fokus har tillsammans med VRS provat "Ungt fokusenkäten" med målsättning att minska ungdomars alkoholkonsumtion genom att öka föräldrars och andra vuxnas restriktiva attityder och förhållningssätt. Förhoppningen är även att indirekt påverka annan drogkonsumtion och normbrytande beteende. Enkäten genomförs årligen som en lokal drogvaneundersökning vilken återrapporteras till föräldrar, politiker och allmänhet.
- Pilotprojektet har utvärderats under hösten och ungt fokus har fått uppdrag att tillsammans med rektorerna för de kommunala högstadieskolorna se om det går att genomföra en liknande enkät på dessa skolor. Fokus för enkäten är ANT (alkohol, narkotika, tobak) samt hälsa och normbrytande beteenden. I uppdraget ingår att säkerställa att målgrupperna blir involverade och snabbt får återkoppling på enkätresultat.

C Barn och unga ska känna sig trygga och säkra

Kartläggning trygghet och säkerhet. Frågeställning: Hur ser den lokala bilden ut kring trygghet/otrygghet bland kommunens ungdomar?

- Hur får vi barn och unga att känna sig trygga och säkra? Detta är en översiktlig kartläggning av barn och ungas trygghet och säkerhet i Danderyd kommun. Kartläggningen utgår från samtal med kommunala verksamheter och ett antal ungdomar. Resultatet av undersökningen påvisar sex kategorier som påverkar barn och ungas trygghet och säkerhet; vuxnas roll som förebilder, status och att passa in, nätet, fysiska platser och otrygga hemmafester. För att få effekt behövs samverkan mellan flera aktörer.

D Tydlig samverkan i arbetet med barn och unga

- En föreläsning om nätet har skapats av ungt fokus tillsammans med socialtjänst och skola. Föreläsningen har genomförts på två skolor med workshops för föräldrar, elever och lärare. Ungt fokus har utifrån föreläsningen skapat en folder ”Nätkollen” som riktar sig till föräldrar. Projektet är avslutat och förväntas ingå i ordinarie verksamhet från och med 2023.
- Ungt fokus och socialtjänsten bedriver ett pilotprojekt inom ABC-tonåringen. Samarbetet fortsätter och flera medarbetare inom socialtjänst och Ungt fokus har deltagit i utbildning under hösten. Ungt fokus kommer att fortsätta med arbetet under våren 2023 i syfte att göra utbildningen tillgänglig för fler föräldrar.
- En ungdomsportal ”Samverkan barn och unga” har utvecklats på kommunens intranät och riktar sig till de verksamheter som arbetar med barn och unga. Målet är att på ett enkelt sett dela med sig av metoder, framgångsfaktorer och utbildningsmaterial. Arbetet fortsätter under 2023.
- Ungdomsbibliotekarien har byggt upp minibibliotek på Demo vilket finansierades av medel från Kulturrådet/Stärkta bibliotek. Minibiblioteket invigdes i mitten av september.

Nyckeltalen nedan hämtas från Stockholmsenkäten som genomförs vart annat år. Målnivåerna har inte uppnåtts men resultaten för användning av droger innebär i stort en förbättring gentemot tidigare år. Nyckeltalet som gäller mobbning och trakasserier ligger i princip på en oförändrad nivå. Målnivåerna är satta som delmål i en strävan att inga ungdomar ska använda droger eller bli trakasserade samt att alla ska kunna få stöd från sina föräldrar/vårdnadshavare.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål 2022	Utfall 2020	Utfall 2018	Utfall 2016	Utfall 2014
Andel i årskurs nio som kan be föräldrar/vårdnadshavare om hjälp vid personligt problem ska öka (Ungdomsstrategi målområde D)	80%	90%	73%	74%	79%	77%
Andel som inte druckit alkohol i årskurs nio (Ungdomsstrategi målområde B)	52%	75%	48%	42%	55%	48%
Andel som inte använt narkotika i gymnasiets år två (Ungdomsstrategi målområde B)	78%	85%	65%	74%	65%	72%
Andelen som har blivit mobbad, trakasserad via nätet eller SMS/MMS i år (Ungdomsstrategi målområde C)	10% *)	2%	9%	9%	9%	8%
Andelen som inte använt tobak i årskurs nio (Ungdomsstrategi målområde B)	73%	90%	77%	73%	87%	80%

*) Från år 2022 ingår även sociala medier.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål 2022	Utfall 2021	Mål 2021	Utfall 2020
Andel 7-åringar som går i kulturskolan per invånare 7 år (Ungdomsstrategi målområde A)	30%	35%	30%	35%	-
Andel aktiva medlemmar 7 - 20 år i idrottsföreningar per invånare 7 - 20 år (Ungdomsstrategi målområde A)	Ingen enkät	80%	Ingen enkät	80%	-
Andel elever i Danderyds kulturskola som känner att läraren lyssnar på vad de har att säga (Ungdomsstrategi målområde A)	97%	100%	Ingen enkät	97%	-
Antal föräldravandrare i genomsnitt per tillfälle (Ungdomsstrategi målområde D)	12	20	9	15	9
Antal uppsökande aktivitetstillfällen som biblioteket gör för att möta ungdomar i de sammanhang de befinner sig (Ungdomsstrategi målområde A)	16	6	8	25	14

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre

Målet innebär att möta äldre i de sammanhang de befinner sig och främja aktiviteter och möten över generationsgränserna. Äldres idrottande främjas genom att ta utgångspunkt i Riksidrottsförbundets riktlinjer om idrottande och rörelse så länge som möjligt. Målet bedömdes för 2021 som delvis uppfyllt då ett flertal aktiviteter och initiativ inte kunde genomföras på grund av pandemin. Under år 2022 kommer:

Biblioteket och kulturen att förlägga programverksamhet för äldre på platser där äldre befinner sig.

Fortsatt boken-kommer verksamhet.

- Samtliga fyra bibliotek har en inarbetad Boken-kommer verksamhet som till stor del bygger på hjälp från volontärer från Röda Korset eller andra frivilliga. Totalt antal besök var 84 och mål för perioden var 40 besök.

Samarbete om bland annat programverksamhet mellan Stocksunds bibliotek och Idalagårdens dagcentral.

- Bibliotekspersonal har haft högläsning och bokprat på Idala- och Stocksundsgården, 22 tillfällen/113 deltagare.

Samarbete med SeniorNet om IT-handledning för seniorer på Djursholms bibliotek.

- IT-handledning onsdagar på Djursholms bibliotek. Totalt 28 träffar för 53 deltagare.

Bokdepositioner på äldreboenden.

- Djursholm har bokdeposition på Svalnäs gästhem som sköts av de boende.

På Träffpunkt Enebyberg har biblioteket verksamhet tillsammans med Seniorträffen.

- Flera äldre har deltagit i bokcirkeln Orden vid tre tillfällen under våren samt vid två debattkvällar samt en Livsberättelsekväll.

För att bryta isoleringen erbjuder kulturenheten konserter och evenemang på äldreboenden och seniorträffar. Vissa evenemang i samverkan med ungdomar.

- Aktiviteten är avslutad. Ungdomar har genomfört konserter under juli och december månad på äldreboenden och seniorträffar. Det har även skett andra evenemang för äldre under året.

Fortsatt samarbete med kulturföreningarna kring arrangemangsverksamhet. Föreningslivet i Danderyd har stor betydelse för kulturverksamheten för äldre.

- Kulturföreningarna har genomfört evenemang med stor publiktillströmning bland annat på valborg- och midsommarafton

Träffpunkt Enebyberg att främja möten mellan generationsgränserna och stärka den fysiska och psykiska hälsan för äldre samt barn och ungdomar med funktionsvariation.

IT café som öppnar den digitala världen genom ett samarbete med ungdomscentrum.

- Projektet har flyttats fram till 2023.

Flera tillfällen med gymnastik och lättmotion.

All form av rörelse kan påverka din hälsa positivt. Du blir piggare, starkare och minnet kan förbättras. Dessutom sover du bättre. Risken för sjukdomar och benbrott minskar. Seniorcentrum har utifrån detta perspektiv förstärkt sina erbjudande till de årsrika.

- Sittande gymnastik två gånger i veckan
- Promenadgrupp två gånger i veckan
- Sittande yoga en gång i veckan
- Pingis fem dagar i veckan
- Efter gymnastiken och promenaden serveras fika med smörgås och kaka vilket också är viktigt med den sociala samvaron då de flesta av våra besökare bor ensamma. Seniorcentrum har även en keramikgrupp där deltagarna tycker att finger och handlederna blivit mer rörliga.

Skapa rum för ökade antal sociala relationstillfällen över generationsgränserna.

- Under hösten har många naturliga sociala relationstillfällen uppstått på Träffpunkt Enebyberg. En plats med flera verksamheter och målgrupper (fritidsträffens inskrivna ungdomsverksamhet, seniorcentrum, ungdomscentrum, bibliotek, kulturskola) innebär stora möjligheter. Ett glädjande exempel är de gymnastikpass som drivits och utförts i samverkan mellan seniorcentrum och fritidsträffen.

Teaterkurs för LSS ungdomar.

- Aktiviteten för våren är slutförd. Då det inte funnits tid på fritidsträffen har höstens kurs flyttats fram.
- Kulturskolans teater- och danspedagog har under vårterminen 2022 genomfört en teaterkurs för LSS-ungdomarna på fritidsträffen. Kulturskolan nyttjar del av bidrag från Kulturrådet för att erbjuda motsvarande kurs även under vårterminen 2023.

Främja LSS ungdomars förståelse för kroppsspråk och verbal kommunikation för att främja sociala integrationer.

Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället barnkonventionen #23.

- För att nå målet med hållbar social integration arbetar fritidsträffen efter AKK -metoden (Alternativa/Kommunikations/Komplement). Aktiviteter sker på träffpunkten mellan verksamheterna men också i närsamhället. Exempel på aktiviteter är gemensamma delaktighetsmöten, Yoga, gruppverksamheter inom musik och teater samt praoverksamhet i närsamhället. AKK -metoden är nu implementerad och del av ordinarie verksamhet.

Anläggningar och föreningsstöd genom samverkan med föreningslivet och övriga förvaltningar informera och utbilda om förutsättningar och möjligheter till idrott och rörelse så länge som möjligt.

Marknadsföra och informera om de spontanidrotts- och friluftsanläggningar som finns i Danderyds kommun.

- Aktiviteten är slutförd.
- Information sker via Kultur- och fritidsplan samt Friluftspan. Information uppdateras löpande på hemsida och på sociala medier.

Se på vilka sätt den kommungemensamma GIS-plattformen kan nyttjas för bättre information om vilka möjligheter till idrott och rörelse som finns.

- Aktiviteten är pågående men visst arbete kvarstår. Beräknas slutföras kvartal 1 2023.
- Kartverktyg som ska underlätta och förbättra servicen för kommuninvånare att söka information om kommunens idrotts- och friluftsanläggningar. Syftet är att det ska bli enklare att tillgodogöra sig information.

Vid föreningsträffar och anläggningsråd med föreningar och övriga samverkanspartners informera och utbilda om förutsättningar och möjligheter till idrott och rörelse så länge som möjligt enligt strategi 2025.

- Löpande dialog och möten med föreningar och partners.
- Normalt mellan 5 - 8 föreningsträffar per år samt cirka 8 anläggningsråd på idrottsplatserna.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål 2022	Utfall 2021	Mål 2021	Utfall 2020
Antal boken-kommer-låntagare med regelbundna bokleveranser	45	40	57	30	90

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Förvaltningen tar fram en struktur för uppföljning och utvärdering av verksamheterna

Säkerställa en löpande uppföljning av antalet deltagare/besökare i de verksamheter och aktiviteter som drivs av kultur och fritid.

- Aktiviteten ej påbörjad. Startar under 2023 som en del i uppföljningen av aktiviteterna i verksamhetsplan 2023.

Säkerställa att verksamheterna utvärderas genom enkäter, dialog eller annat.

- Aktiviteten ej påbörjad. Startar under 2023 som en del i uppföljningen av aktiviteterna i verksamhetsplan 2023.